

pro ACTIUNEA CATOLICA ROMANA

Tribuna libera pentru unirea Bisericilor fundata in 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

O initiativa ecumenica pentru pace

Un grup de episcopi și de preoți americani a participat, de la 10 la 14 Octombrie, la o întâlnire cu prelații ortodocși promovată de mitropolitul Nikodim al Leningradului, președinte al departamentului pentru afacerile religioase ale Patriarhatului Moscovei.

Tema întrunirii — care s'a ținut la mănăstirea Sfântul Gheorghe de la Zagorsk — a fost «Contribuția la pace a "leaderilor" creștini din Uniunea Sovietică și din Statele Unite ale Americii».

Din partea Bisericii din Statele Unite au participat la această întrunire episcopul auxiliar de Newark, Monsiniorul Dougherty, directorul Conferinței catolice pentru chestiunile internaționale, Monsiniorul Bordelon, Mons. Murray din Comitetul inter-religios american pentru pace, slavistul Thomas Bird și alte personalități.

«E interesant de subliniat — scrie, comentând evenimentul, un cotidian catolic italian — atitudinea cu care delegația americană s'a prezentat la întrunire. Sunt revelatoare, mai ales, declarațiile făcute de mons. Bordelon pe care le reproducem din textul difuzat presei de agenția americană «News service».

«Ne întâlnim — a spus prelatul american — ca frați întru Christos, dar și ca cetățeni a două mari națiuni, ceea ce face mai evidentă baza noastră comună».

Ca persoane, grupuri și națiuni nutrim multe prejudecăți unii față de alții; în plus, ne-am construit o seamă de idoli, în primul rând iluzia că războiul rece n'ar fi un război adevărat. Totuși, Statele Unite țin mai bine de trei milioane de soldați sub arme, și tot atâtia ține Uniunea Sovietică. Urmând aceeași politică a teroarei, cele două puteri ale noastre au ajuns atât de departe, cât privește înarmarea, încât să se poată distruge una pe alta».

Celălalt «idol» denunțat de Mons. Bordelon e convingerea, răspândită în cele două State, că modelul de viață propriu ar fi cel mai bun în sens absolut: «Noi americani — a spus prelatul catolic — ne mândrim cu libertățile noastre individuale, pe care nu le vedem respectate în URSS: libertatea cuvântului, a scrisurii, libertatea politică și religioasă, libertatea de a ne întruni când și cum vrem și de a emigra unde ne atrage mirajul unei vieți mai bune sau pur și simplu al noutății. Poate că avem prea multă încredere în economia noastră, care e bazată pe schimbul liber și că punem prea mult

accentul pe libertățile individuale, în detrimentul răspunderii colective».

Din confesiune în confesiune — dar agenția care dă știrea întrunirii de la Zagorsk nu amintește decât declarațiile vag autocritice ale prelatului american — s'a ajuns la întrebarea-cheie a acestui dialog ecumenic de patru zile, cu tălc politic: «Sistemele noastre pot fi reconciliate? Pot coexista?»

Fiind vorba de un dialog pe plan religios, nu s'au avut concluzii practice, chiar dacă monsiorul Bordelon a insinuat că conducătorii religioși ai celor doi «supercoloși» au «datoria de a reduce, în interiorul țărilor respective, influența unui naționalism exagerat».

După întâlnirea de acum doi ani dintre reprezentanții Secretariatului pentru Unirea Creștinilor cu Mitropolitul Nikodim și cu alte personalități ale Bisericii ortodoxe rusești, în care grupul catolic a făcut o expunere amănunțită a realizărilor Bisericii lor pe tărâmul social, aceasta e a doua întrunire ecumenică între fețe bisericești reprezentând cele două Biserici-surori despărțite nu numai de divergențe teologice, dar de ideologii pentru reconcilierea cărora bunăvoința ecumenică a celor două părți dialogante n'a reușit să găsească o soluție.

Tot din Statele Unite se semnalează o altă inițiativă, definită de episcopul catolic de Worcester, Mons. Leonard Flanagan, «un prim pas către o colaborare ecumenică mai intensă pentru rezolvarea problemelor sociale».

Pastorul protestant Charles Cobb, director executiv al Comisiei pentru dreptatea rasială

a «Bisericii unite a lui Christos», a anunțat creierea unei organizații naționale constituită din negri în interiorul acestei Bisericii în care, din nouă milioane de credincioși, câți are în toate Statele Americii, patruzeci de mii sunt negri.

Comisia pentru dreptatea socială, al cărei sediu e la Washington, în inima comunității negre, a și programat o serie de inițiative pentru combaterea prejudecăților rasiale ale populației albe. Printre altele, a fost creiată o asociație — neoficială — a pastorilor negri, responsabilă de această comunitate.

În alte State ale Confederației au fost deasemeni luate diferite inițiative împotriva rasismului. În cele șase State ale regiunii Nord-Orientale a țării s'a întrunit de curând o comisie mixtă compusă din 35 episcopi catolici și din alți reprezentanți ai comunităților protestante și ortodoxe. În cursul întrunirii a fost elaborat un document împotriva rasismului, a războiului și a conflictelor sociale, care apoi a fost citit în toate Bisericile creștine ale regiunii. Declarația exprimă convingerea că pacea, dreptatea și fraternitatea pot fi realizate «chiar în lumea de azi, atât de înclăștată de ură și de interese economice și politice divergente». Fiindcă «niciodată oamenii n'au fost mai conștienți ca acum de natura demoniacă a războiului și a rasismului, și niciodată nu s'a avut un protest mai energic împotriva sărăciei și a suferinței, una și alta produse ale nedreptății; și niciodată nu s'a omert cu mai multă hotărâre ca raporturile omenești să fie întemeiate pe dreptate și pe libertate».

Relatii diplomatice între Sfântul Scaun și Comunitățile Europene

Arhiepiscopul de Nefte, Mons. Igino Cardinale, a fost numit de Sfântul Părinte Paul VI Nunțiu apostolic pe lângă Comunitățile Europene și observator permanent la Consiliul Europei.

«Numirea aceasta — scrie oficiul Vaticanului, «L'Osservatore Romano», într-o notă de comentariu în care sunt ilustrate scopurile urmărite de organizația internațională de la Bruxelles — confirmă interesul Sfântului Scaun pentru viața și activitatea insti-

tuțiilor care, la nivel regional, promovează colaborarea dintre State în vederea binelui suprem al păcii, și al progresului moral, cultural, social și economic al popoarelor».

În aceeași ediție a sa din 11 Noembrie ziarul Vaticanului publica un articol semnat de Federico Alessandrini, care recapitulează etapele actualei adeviziuni și al sprijinului moral dat de Vatican acțiunii de unificare a Continentului nostru, și explică «motivul»

(Urmează în p. 2)

Problemele internationale tema a convorbirii dintre Papa și Gromiko

A durat o oră și patruzeci de minute convorbirea dintre Paul VI și Gromiko: cea mai lungă dintre vizitele particulare ale unei personalități politice la Papă.

Nici un comunicat oficial — în afară de o scurtă informație publicată de ziarul Vaticanului, în care erau enumerate, fără comentarii, temele convorbirii: desarmarea, problema non-proliferației armelor nucleare, proiectata conferință pan-europeană, conflictul arabo-israelian și «drama Vietnamului», situația Bisericii în URSS. Ziarele laice au dedicat întâlnirii din Vatican comentarii în care se sublinia că tema principală a convorbirii a fost conferința pan-europeană, de fapt «adevăratul scop al vizitei lui Gromiko atât în Italia cât și în Vatican «pe al cărui sprijin, pentru convocarea acestei întruniri la vârf a responsabililor de destinele Continentului nostru, Gromiko speră mai mult chiar decât pe sprijinul partidelor

comuniste din Occident».

«Convorbirea actuală dintre Paul VI și Andrei Gromiko — scrie comentatorul unui ziar catolic din Nordul Italiei, după ce amintește precedentele convorbiri ale Papii cu ministrul de externe al Uniunii Sovietice și cu Nicolaj Padgorny — se încadrează în misiunea desfășurată de Papă pentru cauza păcii și a îmbunătățirii raporturilor dintre popoare».

«O misiune, așadar, care nu poate face deosebiri între eventualii săi interlocutori, ținând seamă de ideologiile lor și de regimurile pe care le reprezintă, ci trebuie să se adreseze tuturor aceluia care pot cu adevărat să colaboreze la depășirea greutăților și a crizei pe care o traversează azi omenirea».

Comentatorul ziarului «Il Messaggero», care apare la Roma, încadrează convorbirea Papii cu Gromiko în climatul de «desgheț» inaugurat de Ioan XXIII, a că-

rui primă manifestare ca să spunem așa senzațională și care «a spart gheața» raporturilor dintre Vatican și Uniunea Sovietică, a fost audiența «specială» acordată în 1963 fiicei și ginerelui lui Krusciov, Rada și Alexei Adgiubej.

Dar roadele concrete ale «desghețului» efectiv, la care Papa Ioan n'a putut ajunge deoarece la puțin timp după această audiență — care a avut lungi și violente ecouri polemice în presa italiană contrară unei prietenii a Sfântului Scaun cu «masacratorii Bisericii» din Rusia și din alte părți — aveau să se facă văzute în primii ani ai pontificatului lui Giovan Battista Montini, cu stipularea acordurilor de la Budapesta (în 1964) și de la Belgrad (în 1966).

«Contemporanul cu acești primi pași — continuă comentatorul ziarului citat — alte acorduri au fost încheiate cu Polonia și cu Cehoslovacia, cum au dovedit știrile periodice aduse la cunoștința opiniei publice asupra călătoriilor dincolo de cortină a «miniștrilor» Sfântului Scaun».

Alte «evenimente semnificative» au fost — pentru același comentator al vizitei lui Gromiko la Papă — audiențele oficiale acordate de Paul VI ministrului de externe sovietic în 1966 și, imediat după aceea, președintele Presidiumului Sovietului suprem, Nicolaj Podgorny, în Ianuarie 1967, audiență care a avut lungi și violente ecouri polemice în rândurile observatorilor noii atitudini a Vaticanului față de dușmanii de ieri — dar numai de ieri? — ai Bisericii, și la care oficiosul Vaticanului răspundea, după audiența acordată acum patru ani lui Gromiko, scriind: «E vorba de nedumeriri care provin din acele sectoare ale opiniei publice care nu pot înțelege că orice act al cărui scop e promovarea unei deschideri între Stat și Stat, sau a unor contacte între persoane care aderă la doctrine și sisteme contrarii, nu înseamnă, din partea aceluia care deține suprema învățătură, un semn de slăbire a statorniciei sale în slujirea adevărului sau în împlinirea misiunii sale apostolice. Acțiunea Papii se evidențiază și cu căutarea tuturor întâlnirilor posibile și a prilejurilor de comunicare leală cu fiecare om și cu fiecare reprezentant autorizat, oricare ar fi ideologia sau regimul pe care el îl reprezintă».

Enciclica «Pacem in terris» a lui Ioan XXIII — scrie Ruggero Guarini — dăduse roade. Și în continuare: «Astăzi totul e posibil: de la o simplă «coexistență», raporturile dintre Biserică și lumea comunistă ar putea evolua, deadreptul în sensul unei adevărate «conviețuiri». Fiindcă atât o parte cât și cealaltă sunt la fel de interesate cât privește progresarea raporturilor lor în sens distensiv: Biserica, în primul rând pentru a da un pic de oxigen așaziselor «Biserici ale tăcerii»; Uniunea Sovietică atât pentru a evita revenirea Bisericii la formula paceliantă a excomunicărilor, cât și pentru a-și întări politica internațională printr-o «destindere religioasă».

Comentatorul cotidianului roman încheie citând, ca ultimă dovadă a «disponibilității Bisericii», publicarea (la 1 Oct. 1968) a faimosului «document asupra dialogului» elaborat de prelații de la Secretariatul pentru «necredincioși», dedicat în special dialogului cu «necredincioșii militanți», care sunt tocmai comuniștii».

RELATIILE DIPLOMATICE ALE VATICANULUI

(Urmare din p. 1)

decizii prin care Sfântul Scaun stabilește legături diplomatice cu cele două importante organisme internaționale create pentru realizarea unității europene.

Prima adesiune a Bisericii la acțiunea care avea să dea naștere Comunităților Europene a venit din partea Papii Pius XII. În discursul adresat cardinalilor în 2 Iunie 1948 Papa Pacelli spunea textual:

«Fără să vrem o inserire a Bisericii într'un joc atât de complex de interese pământești, am socotit oportun să numim un reprezentant special al nostru la «Congresul Europei», ținut de curând la Aia, în scopul de a demonstra solicitudinea cu care acest Scaun Apostolic încurajează acțiunea pentru unirea popoarelor. Și nu ne îndoim că toți credincioșii noștri vor fi conștienți că locul lor e totdeauna alături de spiritele generoase care pregătise căile înțelegerii reciproce și ale restabilirii unui spirit sincer de pace între națiuni».

La câteva luni de la pronunțarea acestui discurs — continuă autorul articolului — Pius XII primea la Castelgandolfo delegațiile sosite la Roma pentru al doilea congres internațional al Uniunii Europene a Federațiilor. În discursul adresat congresiștilor Papa spunea printre altele că «numai făcând abstracție de gloriile lor trecute și recunoscând exigența unei baze morale comune, națiunile pot spera în realizarea unei Europe unite».

Ioan XXIII, Papa Enciclicei «Pacem in terris», indica în creierea unor comunități naționale și regionale calea pentru realizarea unei «comunități universale a popoarelor întemeiată pe valorile naturale».

În cuvântarea adresată în Noembrie 1963 participanților la Conferința Mișcării Europene, Paul VI afirma, amintind discursul predecesorului său, că Biserica socotește că «poate și trebuie să dea acestei cauze sprijinul său, care e spiritual, adică religios».

«E un sprijin pe care Biserica îl va da nu numai fiilor săi, dar tuturor aceluia care

recunosc eforturile ei pentru tutelarea și răspândirea principiilor naturale pe care popoarele trebuie să-și întemeieze umanismul.

În multe alte împrejurări Paul VI și-a manifestat interesul și simpatia față de instituțiile internaționale cu sediu la Bruxelles, care constituie Comunitățile Europene.

Astăzi, stabilirea de raporturi diplomatice cu aceste instituții și misiunea trimisului special al Sfântului Scaun la Consiliul Europei de la Strasbourg, dau o formă mai concretă sprijinului moral pe care Biserica l'a acordat totdeauna, și fără nici o rezervă, angajamentelor care urmăresc unificarea Continentului nostru».

Trebuie însă subliniat și un alt aspect: numirile actuale nu sunt o manifestație «europeistă», circumscrisă și limitată, «patriotic continentală» scrie Federico Alessandrini. Una din primejdiile la care se expun azi Comunitățile Europene e aceea de a tinde la o economie închisă, chiar dacă e cuprinsă într'un spațiu geografic care îmbrățișează șase țări.

Biserica și Capul său văzut socotesc Comunitățile regionale premiza unei comunități cu adevărat universale care să cuprindă întreaga familie omenească. Fiindcă pacea în dreptate, acea «tranquillitas ordinis» de care vorbește Sfântul Toma, își are rădăcinile în inima și în conștiința fiecărui om, prin a cărui mărturie pătrunde în societate.

Pentru a se afirma mai bine, pacea se organizează în corpuri intermediare naționale și internaționale. Procesele de unificare care se manifestă în diferite continente, luând forme mai concrete în «Mica Europă», sunt o contribuție regională prețioasă la construirea unui edificiu grandios.

Numirile anunțate acum de Sfântul Scaun constituie un nou aspect al operei asidue a Bisericii pentru consolidarea păcii între oameni și pentru solidaritatea lor, care trebuie să depășească toate hotarele politice.

E un nou îndemn la întemeierea unei comunități cu adevărat libere, de persoane și de popoare».

Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic Athenagoras I a proclamat "Mare Arhonte Referendar" pe doct. Constantin Drăgan

În ziua de 15 August, sârbătoare a Sfintei Fecioare Maria, Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic Athenagoras I l'a proclamat pe doct. Constantin Drăgan « Mare Arhonte Referendar » al Tronului Patriarhal.

La ceremonia investiturii, care s'a desfășurat în biserica Sfintei Treimi de pe insula Halkis, unde Patriarhul Athenagoras a petrecut o perioadă de odihnă, au asistat în afară de mama noului Arhonte, dna. Cornelia Drăgan, și de câțiva prieteni ai săi veniți pentru ocazie din România, personalități ale ierarhiei Patriarhale de la Constantinopoli și corpul profesoral al Scoalei Teologice locale, faimoasă în lume, și care de mai bine de un secol funcționează în încântătoarea insulă.

Ceremonia investiturii

Doct. Drăgan a intrat apoi în biserica Sfintei Treimi, unde, după ce a aprins o lumânare și a sărutat icoana Maicii Domnului, a fost condus de cerimonierul Patriarhal la dreapta Tronului, în timp ce însoțitorii săi luau loc în aripa rezervată oficialităților, pentru a asista la Sfânta Liturghie celebrată de Patriarhul Ecumenic.

După Liturghie, Sanctitatea Sa s'a urcat pe Tron, în fața căruia arhimandritul doct. Bartholomeos Arhontonis și presedintele Secretariatului Sfântului Sinod, doct. Philippos, amândoi în odăjdii sacerdotale și întonând imnurile în uz, l'au condus pe doct. Drăgan pentru ceremonia proclamării sale ca « Arhonte oficial al Tronului Patriarhal ».

Discursul Sanctității Sale Patriarhul Ecumenic

În cursul ceremoniei Patriarhul Ecumenic a pronunțat un discurs în care, după ce a evocat vizita sa în România și legăturile frățesti dintre Biserica ortodoxă română și Patriarhatul Ecumenic, a avut cuvinte de căldă și părintească prețuire pentru doct. Drăgan, pentru « calitățile sale morale și spirituale » și pentru « entuziasmul și curajul » care îl caracterizează și care l'au ajutat totdeauna să învingă în viață.

« Cunoscut în lumea internațională — a continuat Patriarhul Ecumenic — sunteți pretutindeni iubit și cinstit pentru calitățile și virtuțile prin care v'ați distins și pe care le-ați pus de bună voie în slujba Bisericii și a eforturilor ei pentru reconstruirea unității... « bine secundat de iubirii domniei vestre colaboratori aici prezenți, doct. Panaghi Vandoros, Arhonte "ipomnimatograf" și Aristide Panotis, Arhonte Mare Ieromnimos ».

După ce a lăudat munca desfășurată de doct. Constantin Drăgan pentru « restabilirea bunelor raporturi între Biserici și în special între Biserica Romei și aceea a Constantinopolului », Patriarhul Athenagoras l'a proclamat pe oaspetele său « Arhonte Mare Referendar », « demnitate care vă leagă cu Roma — a spus — și personal cu Patriarhul Ecumenic, ca factor oficial al activității Noastre în opera pentru refacerea unității Bisericilor ».

Incheindu-și cuvântarea Patriarhul Athenagoras a înmănat noului « Arhonte Mare Referendar al Sfintei Biserici-Mame a lui Christos » o lumânare aprinsă, însoțind gestul cu următoarea urare: « pentru ca să Vă lu-

doct. Constantin Drăgan, întovărășit de dna. Cornelia, sosise cu o zi înainte la Constantinopoli, primit la aeroport de secretarul particular al Patriarhului Ecumenic, mons. Kallinikos, și de alte oficialități care l'au însoțit la hotelul Hilton, unde a fost găzduit ca oaspete al Patriarhatului Ecumenic, împreună cu toți însoțitorii săi sosiți între timp din România.

A doua zi, cu o șalupă pusă la dispoziția sa de Patriarhat, doct. Drăgan a debarcat pe insula Halkis, îndreptându-se, întovărășit de prietenii săi și de personalități ale Patriarhatului Ecumenic, spre locala Scoală Teologică, unde a fost primit de profesorii și studenții Scoalei.

mineze și să Vă încălzească spiritul pe calea pe care mergeți întru slava lui Christos, pentru fericirea Sfintei noastre Biserici și pentru cinstea personală a domniei vestre ».

O îmbrățișare părintească a pecetluit conferirea titlului — a cărui origină trebuie căutată în Biserica antică a Bizanțului — aceea pe care Sanctitatea Sa obișnuiește să-l cheme « iubitul Nostru fiu spiritual ».

Ceremonia pentru conferirea titlului de Arhonte a fost urmată de o recepție la care au participat ierarhiile religioase și profesorii localei Scolii Teologice. În cursul recepției doct. Constantin Drăgan a oferit Sanctității Sale Patriarhului Ecumenic șase superbe odăjdii brodate cu aur, două dintre care copii fidele ale odăjdiilor Bisericii arhaice

din veacul VI, create pentru prima oară după modelul faimoaselor mozaicuri de la Ravenna, care îl înfățișează pe împăratul Justinian și curtea sa.

La amiază un banchet oficial a fost oferit în cinstea doct. Constantin Drăgan și a însoțitorilor săi, la care au luat parte oficialitățile Patriarhatului Ecumenic.

După banchet Sanctitatea Sa Patriarhul Athenagoras s'a întreținut timp de două ore cu doct. Drăgan asupra diferitelor teme prietoare la mișcarea ecumenică.

După ce a vizitat Scoala Teologică și Biblioteca, unde sunt păstrate o sută de mii de volume și vechi documente de valoare, doct. Constantin Drăgan, însoțit de câteva personalități însărcinate de Patriarhul Ecumenic să-l conducă, s'a întors la Constantinopoli.

În aceeași seară Mitropolitul Meliton al Calcedoniei a oferit o cină în cinstea noului Arhont și a însoțitorilor săi, care, apoi, au vizitat istorica biserică închinată Sfântului Ioan Gură de Aur, la Kalamitsion, unde Sfântul a fost exilat, și catedrala ortodoxă a Sfintei Treimi.

În ziua următoare, însoțit la aeroport de o reprezentanță a Patriarhatului, doct. Drăgan a părăsit Constantinopolul.

În 18 August Sanctitatea Sa Patriarhul Ecumenic a informat Sfântul Sinod despre conferirea titlului de « Mare Arhont Referendar al Sfintei și Marii Biserici a lui Christos », doctorului Drăgan, « pentru devotamentul său și pentru valoroasele servicii aduse Bisericii ortodoxe și omenirii în general ».

O splendida expoziție de tapiserie românească la Roma

Printre manifestațiile românești de artă din ultimele săptămâni, merită un elogiu special superba expoziție de tapiserie a dnei. Titina Comșa, la Galeria Mariani, în imediata apropiere a Forului Roman.

În optsprezece lucrări în care splendoarea compozițiilor e rezultatul celei mai fericite îmbinări a unei fantezii excepțional de bogate cu o execuție tehnică impecabilă, această mare artistă reușește să exprime, în toată luminoasa lor autenticitate, înțelesurile adânci, spiritul și esența mitică și umană a etniei românești.

Ceeace impresionează din primul moment vizitatorii expoziției e fabuloasa bogăție a coloritului acestor compoziții pictate cu acul sau alese la rășboi, inteligența și gustul suprem al împerecherii valorilor cromatice, extrema delicatețe și sensibilitate a nuanțării tonurilor majore a căror vibrație intimă însuflețește motivul inspirator și crează în jurul fiecărui element compozitiv o atmosferă magică de mare, autentică poezie.

Pictură sau poezie migălită cu acul sau culeasă, cadență după cadență, în ițe și urzeli măiestre, expoziția Doamnei Titina Comșa? Si una și alta. În orice caz mare artă, care se comunică vizitatorului în toată bogăția expresiei, în toată adâncimea conținuturilor ei. O artă alc. cărei rădăcini afundă

în humusul însăși esenței geniului popular românesc, căutându-și în el hrana și puterea pentru un itinerar în timp nou care o ancorează la experiențele post-expresionismului și la canoanele artei decorative a zilelor noastre. O artă care, fără să-și tăgăduiască origina populară, se exprimă cu limbajul universal valabil și actual al creațiilor care depășesc hotarele specificului național.

Superbe compozițiile dense de mister, în tonuri nocturne de albastru și verde, care lasă să se presimtă viața secretă a unor păduri la limita dintre mit și realitate; sau suava simfonie în alburi toropite de soare, în care câteva lujere uscate de floarea soarelui fixează topirea în nimic a unui petec de câmp subț zăpadă; sau delicata « Primăvara », cu insule de verde abia presimțit sub sboruri solare de polen; sau compoziția în care două păsări albe alunecă îndrăgostite în spațiul undulat al unui ogor de primăvara în care artista a elaborat, în brazde, motivele tipice ale covorului oltenesc.

Lucrările expuse de Dna. Titina Comșa la galeria Mariani ne-au adus tuturor miresme reavâne de pământ românesc, legende și nălcui de fluturi și de păsări măiestre, icoana vie a unei lumi pe care țesătoarea-poet a evocat-o cu religioasă dragoste pe ițele rășboiului ei fermecat.

"Croaziera fraternitatii" un splendid gest ecumenic

Arhiepiscopul Ieronimos al Greciei împreună cu oaspeții catolici și cu prelații ortodocși în rugăciune la biserica arhiepiscopală din Atena

Organizată de Conferința Episcopală a Siciliei s'a avut, în toamna aceasta, o «Croazieră a fraternității» la care au participat 300 de catolici — episcopi, preoți și laici —, provenind din toate diecezele Siciliei.

O splendidă inițiativă ecumenică, a cărei idee a luat naștere cu ocazia Săptămânii de rugăciuni pentru unirea creștinilor din iarna trecută, și care a demonstrat încă odată că pe tărâmul ecumenismului nimic nu poate egala eficacitatea contactului direct, de la suflet la suflet, când acest contact e însuflețit de sentimentul dragostei și de dorința sinceră a unui dialog frățesc care să arunce peste prăpastia milenară a divizării și peste cauzele care au produs-o, puntea regăsirii în același Christos.

Intr'un interview acordat Radio-Televiziunii italiene arhiepiscopul de Palermo, cardinalul Francesco Carpino, a făcut «istoricul» acestei inițiative care, cum spuneam, a luat naștere în iarna trecută, când, la încheierea Săptămânii de rugăciuni pentru unirea creștinilor, Mitropolitul Emiliano, reprezentantul Patriarhului Ecumenic Athenagoras I la Consiliul Mondial al Bisericilor, a lansat invitația unei vizite colective la Bisericile din Răsărit.

Vom încerca să recapitulăm, după însemnările «cronicarului» expediției, publicate nu de mult de ziarul Vaticanului, etapele minunatei călătorii, începând de la debarcarea grupului la Pireu, unde în 13 Septembrie oaspeții sicilieni erau întâmpinați de Mitropolitul Iacovos de Mitilene, președinte al Comisiei sinodale pentru afacerile străine ale Bisericii Greciei, de secretarul aceleiași Comisii, arhimandritul Melitos Kalamarás și de alți reprezentanți ai arhiepiscopului Atena și ai Sfântului Sinod al Bisericii orto-

doxe a Greciei.

Cincisprezece automobile, fiecare cu un interpret și un prelat ortodox la bord, au transportat grupul la Atena, unde oaspeții catolici au fost primiți de arhiepiscopul Ieronimos, Primate al Bisericii ortodoxe a Greciei și de membrii sfântului Sinod. După o scurtă cuvântare de bun venit a arhiepiscopului Ieronimos, Mons. Giuseppe Perniciaro, episcopul de Piana degli Albanesi — una din cele mai vechi așezări greco-albaneze din Italia — amintea ospitalitatea frățescă acordată de Biserica latină acestei eparhii bizantine din Sicilia.

După primirea de la Patriarhie oaspeții italieni, însoțiți de arhiepiscopul Ieronimos și de prelații care făceau parte din suită, au vizitat sediul Sfântului Sinod, la Moni Petraki, și mănăstirea Pendeli, întemeiată în 1570 și dedicată Sfântului Timotei, unde a avut loc un prânz în cursul căruia au fost pronunțate discursurile oficiale.

Primul care a luat cuvântul a fost arhiepiscopul-primat al Greciei, care, după ce și-a exprimat bucuria pentru întâlnirea cu oaspeții sicilieni, a făcut auspicii pentru reluarea vechilor legături care unesc Grecia cu Sicilia, pentruca «lucrând cu umilință și recunoscând dintr-o parte și din alta erorile trecutului, ura produsă de calamitatea divizării să dispară lăsând să triumfe dorința sinceră de unire».

Răspunzând Primatului Greciei, Cardinalul Carpino a explicat scopul vizitei, pe care a definit-o «o contribuție modestă la realizarea întâlnirii frățesti dintre Occidentul și Orientul creștin».

După tradiționalul schimb de daruri între autoritățile religioase, oaspeții sicilieni au vizitat comunitatea catolică bizantină, unde au

fost primiți de mons. Giacinto Gad, vădit emoționat de prezența autorităților bisericesti ortodoxe care, împreună cu oaspeții lor catolici, pășeau pentru prima oară pragul bisericii sale.

Vizita la Atena, atât de densă de emoții, se încheia cu o scurtă ceremonie liturgică celebrată la Areopag, unde oaspeții catolici și însoțitorii lor au ascultat, citiți în limbile greacă și italiană, discursul adresat, exact în locul acela, ateniienilor de Sfântul Apostol Pavel.

După un koktail la bordul motonavei Cabo San Vicente, oferit de Cardinalul Carpino și de ceilalți episcopi sicilieni, oaspeții catolici își începeau călătoria spre Istanbul.

La Istanbul

Aceiaș călduroasă primire era rezervată vizitatorilor și la Istanbul de către ierarhia ortodoxă ale cărei sentimente de deschidere ecumenică spre Occidentul catolic sunt opera marelui și neobositului apostol al unității creștine, Sanctitatea Sa Patriarhul Athenagoras I.

După o vizită protocolară la autoritățile turcești ale orașului, cardinalul Carpino, însoțit de episcopii Perniciaro și Petralia, a făcut o vizită Patriarhului Ecumenic la Halki. A fost o întâlnire deosebit de emoționantă, în cursul căreia, răspunzând la discursul Cardinalului Carpino, Sanctitatea Sa a evocat întâlnirile sale cu Papa Paul VI.

În același timp restul grupului era primit la biserica Patriarhiei de Mitropolitul Gabriel de Colonia, secretarul Sfântului Sinod al Patriarhatului Ecumenic.

Întâlnirile dintre Papa Paul VI și Patriarhul Athenagoras și noul climat ecumenic voit de cei doi protagoniști ai mișcării pentru refacerea unității creștine au fost temele centrale ale discursurilor, în această etapă a «croazierei frățesti» a episcopilor sicilieni.

Împreună cu un mesagiu adresat Sanctității Sale Patriarhului Ecumenic Athenagoras, oaspeții au dăruit mitropolitului Gabriel un potir de onix turcesc și o tavă pentru anafură de marmoră siciliană, dar al unei firme siciliene, care simboliza noul dialog de unire al bisericilor din Sicilia cu Patriarhatul Ecumenic de la Constantinopol.

Grupul a vizitat apoi casa Maicii Domnului, la Smirna, unde a fost celebrată o Liturhie, și apoi Efesus antic.

La Heraklion

La Heraklion, în insula Creta, vizitatorii erau așteptați de o delegație a Sfântului Sinod, în frunte cu Mitropolitul Timotei de Grotinia, care, într-o cuvântare adresată oaspeților catolici și-a exprimat încrederea că «întâlnirea actuală va contribui la grăbirea fericitei zile a unirii».

Răspunzând la discursul Mitropolitului, Cardinalul Carpino a făcut urarea ca vizita aceasta să fie începutul unui dialog cu adevărat ecumenic și frățesc. Vizita la Creta s'a încheiat la biserica Sf. Titus, ale cărui moaște au fost restituite în 1965 Cretei de Patriarhul Veneției. Aici episcopul Perniciaro de la Piana degli Albanesi a pronunțat un discurs afirmând că vizita actuală a reprezentanților bisericilor din Sicilia e o «mărturie de dragoste întru Christos, singura care poate face ca tragica situație creiată de despărțirea dintre Bisericile catolică și ortodoxă să înceteze», și a amintit legăturile insulei sale cu Grecia.